

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1260/2020/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke

Dr. Gimesi Ágnes, előadó bíró

Dr. Schmidt Péter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. szeptember 21.

Az ügy tárgya: közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): Terhelt1 terhelt

Elsőfok: bíróság ügyszám. számú ítélet,
tárgyalás, 2016. február 10.

Másodfok: -

Az indítvány előterjesztője: Terhelt1 terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a bíróság ügyszám. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás:

[1] A bíróság a 2016. február 10. napján megtartott tárgyaláson meghozott és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett ügyszám. számú ítéletével Terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki 4 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont] és 4 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Ezért őt – halmazati büntetésül – egy év nyolc hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a terhelt legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] A bíróság vádról rendelkező, jogerős ügydöntő határozata ellen Terhelt1 terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a bíróság ügyszám. számú ítélete ellen – tartalma szerint – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[3] Indítványa indokolásában arra hivatkozott, hogy a bűncselekmények elkövetési ideje és a bíróság ítéletének meghozatala között az elévülési idő letelt, így a büntetőjogi felelősségének megállapítása törvénysértő.

[4] A Legfőbb Ügyészség a BF.1415/2020/2. számú átiratában a terheltnek a bíróság ügyszám. számú ítéletét támadó felülvizsgálati indítványát alaptalannak tartotta.

[5] Kifejtette, hogy a bűncselekmény elévülési ideje a cselekmény törvényes minősítéséhez igazodik. A minősítés törvényességét illetően elsőként az vizsgálandó, hogy a

bűncselekmény elbírása során – az elkövetési időre is figyelemmel – mely büntető törvény alkalmazásának volt helye. A terhelt a terhére rótt bűncselekményeket a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálya alatt követte el, míg az alapügyben eljáró bíróság a felülvizsgálattal támadott ügydöntő határozatában az elbírálás idején hatályos, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényt (a továbbiakban: Btk.) alkalmazta. A vád tárgyává tett cselekményeket elméletben elbírálva megállapítható, hogy azok mindkét törvény esetében bűncselekménynek minősülnek, emellett a bűncselekmények minősítése – a hamis magánokirat felhasználása elnevezéstől függetlenül – megegyezik, miképpen a büntetési tételük felső határa is. Ugyanakkor a két törvény elévülésre vonatkozó rendelkezései között eltérés van, a terhelt terhére rótt hamis magánokirat felhasználásának vétsége és a közokirat-hamisítás büntette esetében a büntethetőség a 1978. évi IV. törvény 33. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján három év elteltével, míg a Btk. 26. §-a (1) bekezdése alapján öt év elteltével évül el.

[6] A Btk. 27. § a) pontja alapján az elévülés kezdő napja befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul. A Budapesti XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség B.XIV.8835/2012/21-II. számú vádiratának tényállásával megegyező jogerős ügydöntő határozat szerint a terhelt az első bűncselekményt 2009. június 24. napján, az utolsót 2012. június 13. napján követte el.

[7] A bűncselekmény elkövetését követően az elévülést több eljárási cselekmény is félbeszakította [Btk. 28. § (2) bekezdés]. Így a nyomozás elrendelése, továbbá a vádemelésig több, a bűncselekmény felderítését szolgáló nyomozási cselekmény végrehajtására is sor került. A vádemelést követően pedig a kerületi bíróság a jogerős ügydöntő határozatot 2016. február 10. napján hozta meg. Így a törvényi rendelkezések alapján az állapítható meg, hogy az elévülési idő folyamatos félbeszakítása okán a büntethetőség egyik büntető törvény alkalmazása esetében sem évült el a terhelt terhére rótt egyik bűncselekmény esetében sem.

[8] Egyebekben a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezések terheltre nézve kedvezőbb volta miatt törvényes volt a terhelt által elkövetett bűncselekmények 2012. évi C. törvény szerinti minősítése.

[9] Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Kúria a bíróság ügyszám. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.

[10] Terhelt1 terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[11] A terhelt felülvizsgálati indítványában a terhére rótt bűncselekmények büntethetőségének az elévülésére hivatkozott és az alapján sérelmezte a büntetőjogi felelősségének a megállapítását.

[12] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont].

[13] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozatot – a Be. 659. § (1) bekezdése értelmében – az abban rögzített tényállás

alapul vételével egyrészt a felülvizsgálati indítványban hivatkozott, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott okból, másrészt a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárásjogi szabálysértések tekintetében – a Be. 659. § (5) bekezdése alapján – hivatalból vizsgálta felül.

[14] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont].

[15] Az elévülés figyelmen kívül hagyásával meghozott érdemi ügydöntő határozat meghozatala anyagi jogi szabálysértés, így amennyiben a büntethetőség elévülése bekövetkezett, ám a bíróság jogerős ügydöntő határozatával mégis megállapította a terhelt bűnösségét, a bűnösség törvénysértő megállapítása a felülvizsgálati ok.

[16] Ugyanakkor a bűncselekmény elévülési ideje a cselekmény törvényes minősítéséhez igazodik. Így azt kell vizsgálni, hogy a jogerős ítéletben megállapított minősítés törvényes volt-e, ami jelen esetben elsődlegesen arra terjed ki, hogy a Btk. 2. §-a alapján az elkövetéskor vagy az elbíráláskor hatályos Btk. alkalmazása volt indokolt.

[17] A bűncselekmények elkövetésekor az 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (továbbiakban: korábbi Btk.), míg az elbírálás idején 2012. évi C. törvény, a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: Btk.) volt hatályos. Az alapügyben eljáró bíróság a Be. 2. § (1) és (2) bekezdése alapján az elbíráláskor hatályos Btk.-t alkalmazta.

[18] A Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. A terhelt felülvizsgálati indítványában azt nem is sérelmezte.

[19] Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy az elkövetéskor hatályos Btk. szerint a cselekmények a 4 rendbeli a korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés b) pontja szerint minősülő közokirat-hamisítás büntetnének, melynek büntetési tétele 3 évig terjedő szabadságvesztés, továbbá 4 rendbeli a korábbi Btk. 276. § szerint minősülő magánokirat-hamisítás vétségének minősülne, melynek büntetési tétele 1 évig terjedő szabadságvesztés. A jogerős ítéletben – az elbíráláskori Btk. alapján – a bűncselekmények minősítése 4 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont] és 4 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §], melyek büntetési tétele megegyezik a korábbi Btk.-ban meghatározottakkal.

[20] A Btk. 26. § (1) bekezdése értelmében a bűncselekmény büntethetősége – főszabály szerint – elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább öt év elteltével. A korábbi Btk. 33. § (1) bekezdése szerint a büntethetőség elévül a) olyan büntett esetén, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, húsz év; b) egyéb bűncselekmény esetén a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével. Azaz jelen ügy tárgyát képező cselekmények esetében az elévülési idő 3 év lenne.

[21] Az elévülés kezdő napjára vonatkozó törvényi előírás az elkövetéskor és elbíráláskor hatályos Btk. alapján megegyezik, azaz befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul [Btk. 27. § a) pont, korábbi Btk. 34. § (a) pont].

[22] Az elévülést félbeszakítja a bíróságnak, az ügyészségnek, illetve a nyomozó hatóságnak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárási cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik [Btk. 28. § (1) bekezdés, korábbi Btk. 35. § (1) bekezdés].

[23] A Btk. 342. § (1) bekezdés b) pontjában írt közokirat-hamisítás büntettét követi el, aki hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés], míg a Btk. 345. § szerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának vétségét az, aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot felhasznál [korábbi Btk. 276. §].

[24] A jogerős ítéletben a terhelt terhére megállapított bűncselekmények elkövetési ideje: 2009. június 24., 2009. szeptember 10., 2010. augusztus 18., 2010. szeptember 1., 2012. február 20. és 2012. június 13. napja, míg a tényállás 6.) pontjában írt cselekmény tekintetében az iskola 2012. évi felvételi eljárása során a jelentkezés és a beiratkozás időpontja. Jelen büntetőeljárás során a hatóság szám számú határozatával 2012. június 11. napján rendelte el a nyomozást az hivatal 2012. június 6. napján kelt feljelentése alapján. A feljelentés azt tartalmazta, hogy a terhelt hamis diploma felhasználásával nyújtotta be jelentkezését az oktatási intézményekhez. A nyomozás során a rendőrség az egyes oktatási intézményeket megkereste a terhelt által csatolt okiratok vonatkozásában. Mindezek alapján a gyanúsított meghallgatást 2014. november 18. napján foganatosította a nyomozó hatóság, a nyomozás iratainak ismertetésére 2015. január 9. napján került sor. A Budapesti XIV. és XVI. kerületi Ügyészség a B.XIV.8835/2012/21-I. számú vádiratával emelt vádat 2015. július 22. napján. A bíróság 2015. augusztus 31. napján – tárgyalás mellőzésével – hozta meg a ügyszám1 számú ügydöntő végzését, mellyel szemben a terhelt tárgyalás tartását indítványozta. Ezt követően a bíróság 2016. február 10. napján megtartott tárgyaláson hozta meg a ügyszám. számú ítéletét, ami ugyanezen a napon jogerőre emelkedett. Így a terhelt vonatkozásában foganatosított, érdemi eljárási cselekmények között a Btk. 28. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott 5 év nem telt el, így a terhelt büntethetősége nem évült el.

[25] A fentiek értelmében a legkorábban elkövetett bűncselekmény elkövetési ideje 2009. június 24. napja, a nyomozás elrendelésére 2012. június 11. napján került sor, majd ezt követően – a fentiekben részletezettek szerint – az érdemi – elévülést félbeszakító – eljárási cselekmények között 3 év nem telt el. Mindezek alapján a korábbi Btk. szabályozása szerint sem következett be a büntethetőség elévülése.

[26] Ugyanakkor megállapítható, hogy a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés az elbíráláskor hatályos Btk.-ban kedvezőbb, mint az elkövetéskor hatályos korábbi Btk. szabályozása szerint, ami indokoltá tette az elbíráláskori Btk. alkalmazását [3/2013.(IX.14.) BK vélemény]. A kifejtettek tükrében a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletben törvényesen alkalmazta a bíróság az elbíráláskor hatályos Btk.-t és a törvényes minősítés alapján törvényesen állapította meg a terhelt büntetőjogi felelősségét.

[27] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a terheltnek a bűncselekmények büntethetőségének elévülésére alapított és a bűnösség megállapítását vitató felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[28] A Kúria Be. 659. § (5) bekezdése alapján hivatalból lefolytatott vizsgálata alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem észlelt.

[29] A fentiekre tekintettel – a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 656. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva – a terhelt felülvizsgálati indítványát elbírálv a bíróság ügyszám. számú ítéletét – a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján – hatályában fenntartotta.

[30] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, míg a a felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki.

[31] Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 656. § (4) bekezdése értelmében az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2021. szeptember 21.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró